

Stupavan

ROČNÍK II

číslo 3/4

INFORMAČNÝ SPRAVODAJ OBCE STUPAVA

Vážené súdružky, súdruhovia, vážení občania !

Už 40. rokov ubehlo od chvíle, kedy sa lúče jar-
ného slnka snúbili s vánkom slobody, kedy sa jarnou
prírodou vstúpila do nášho mestečka jar slobody
a krásnej budúcnosti. Priniesli ju synovia a dcéry
velkej ruskej zeme, širokých stepí, vysokých hôr
i úrodných údolí. Priniesli ju bratia najvernejší,
priatelia najúprimnejší, sovietski ľudia.

Nebola to prechádzka záhradou, ale trnistá cesta
bojov o každý meter zeme, o každé slobodné ráno,
o každý ľudský život. Bola to cesta pokropená krvou
miliónov obetí sovietskych ľudí na frontoch i v zá-
zemí, v partizánskych oddieloch, vo fašistických tábo-
roch. Ešte nám zostali v pamäti zlovestné zvuky vojny,
lietadlá a dunenie kanénov. A pred 40. rokmi zavládlo
mierové ticho.

Každoročne spomíname s vďakou na tých, ktorí nám
priniesli slobodu. Mená sovietskych vojakov na pamät-
níku na obzore budú pripomínať našim občanom tých, kto-
rí za slobodu nášho mestečka položili svoje životy.

Pri výročí oslobodenia našej obce a skončenia II.
svetovej vojny je treba si uvedomovať, že štyridsať-
ročný mierový život je a bude zabezpečovaný Soviets-
kym zväzom, Dôsledná mierová politika ZSSR a ostatných
socialistických štátov, ich pevné spojenectvo je garanta-

tom mieru, záštitou proti vojnovým plánom imperialistických štátov. Títo nikoho nenechávajú na pochybách, že ich snahou je podrobiť si svet v ďalšej svetovej vojne. Rozmiestňovanie rakiet v západnej Európe, vývoj nových najmä kozmických zbraní je preukazateľným znamením, aké plány sa rodia v hlave Reagana a jeho prisluhovačov.

Pokrokové národy, svetová verejná mienka, socialistické štáty a najmä Sovietsky zväz stavajú pevný štýl proti takýmto úmyslom.

Mier však nie je len zbožným želaním, niečím, čo môžeme dostať - za mier treba vytrvalo a pevne bojovať.

Našou každodennou úlohou v boji za mier je poctivá práca prispievajúca k plneniu cieľov rozvinutej socialistickej spoločnosti, k upevňovaniu ekonomiky našej republiky, a tým i k pevnosti svetovej socialistickej sústavy.

Nikto z nás nechce vojnu. Preto je treba poctivo pracovať, podieľať sa na rozvoji závodu, mesta a celej vlasti. K tomu nás zaväzuje pamiatka tých, ktorí v mene mieru, života a slobody neváhali položiť život na bojovom poli, na poli cti a slávy.

Vážené súdružky a súdruhovia !

V týchto pamätných dňoch Vám blahoželám k 40. výročiu oslobodenia našej obce slávnou Sovietskou armádou. Ďakujem Vám za pracovné úsilie, angažovanosť pri budovaní našej obce pre jej slávu a šťastnú budúcnosť jej

občanov.

Nikdy nezabudnime na tých, ktorí prišli pred 40. rokmi s kyticou slobody, na tých, ktorí stoja na stráži mieru a socializmu!

Nech je stále pevnejšie priateľstvo národov ZSSR a ČSSR !

Večná sláva a vďaka našim osloboditeľom!

RNDr. Anton Moza

predseda MNV

P O Z V Á N K A

Miestny výbor Komunistickej strany Slovenska
v Stupave

Miestny národný výbor v Stupave

Miestny výbor Národného frontu v Stupave

Vás pozývajú

na oslavy Oslobodenia našej vlasti slávnou
Sovietskou armádou, ktoré sa uskutočnia

dňa 8. mája 1985

o 14,00 hodine pri pamätníku KVET VĎAKY
pri Závodnom klube ROH Cementár.

T e š í m e s a n a V a š u ú č a s ť!

Pavol Horov

Spomienka na 9. máj 1945

Chmúrne dni vraždy
jak cvokmi desu podbíjané čižmy
miznú v diali.
Ako keď škovran náhle brnkne z brázdy,
nad vojnovými cintorínmi
s prebitými prilbami a s drevenými križmi
päťcípky zajasali.

Padol ten úžas prenesmierny !
Staby ti vravel:
- Tu som, ver mi,
dobrý deň.

Vzrušený behom prudko dýcha
uprostred dvojminútového ticha,
že náhle vnímaš dych ten nemý,
akoby práve klesal k zemi ...

- Tu som, hoc nikdy neprídem ...
Stratený, zabudnutý
na krvácanej púti.

Obloha, plechta beláskevá
na bajonetoch napätá.

Krvavá, stokrát sŕtatá hlava,
v ťíravách mliečnych morí pláva
slnko, tá stará korveta.

Po výpravách
človek sa vracia z podsvetia
domov,
do sveta.

Rany si halí v nežné fáče:
chuť trŕpok v snežné okvetie.
Hoci mu v srdci havran kráče,
o barlách kráča,
šťastím plače.
A rád je, ach, rád je na svete !

A nezabudne na tie rany,
na čižmy cvokmi podbitá.
Bude sa borit' s myšlienkami,
bude sa dusit' zlými snami,
zo spánku kričať na svite,
keď bude sám ...

(Ach, keď sme sami,
aj v údoch dávno oŕezaných
čo všetko znova ožije !)
Prizná sa, aký slabý je ...

-Á predsa mocný v ľudskom zväzku

veď prerúbal nám cez tmy cestu

a apokalyptického praveku tvorstva

do histórie !!

STUPAVA - STREDISKOVÁ OBEC

V zmysle zákona číslo 52/1982 Zb., bola dňom 1.1. 1985 na MNV Stupava prenesená právomoc strediskovej obce na úseku štátnej správy - sociálnych vecí, a to nasledovne:

1. Rozhodovanie o podpore pri narodení dieťaťa dôchodkyni alebo manželke, prípadne inej rodinnej príslušníčke dôchodcu.
2. Rozhodovanie o príspevku na rekreáciu detí dôchodcov /nepracujúcich dôchodcov/.
3. Rozhodovanie o pohrebnom pri úmrtí jednotlivého hospodáriaceho roľníka, spolupracujúceho člena rodiny, alebo rodinného príslušníka.
4. Rozhodovanie o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne člena rodiny.
5. Rozhodovanie o poskytnutí vecnej pomoci a peňažných príspevkov v starostlivosti o rodinu a dieťa.
6. Vykonávanie určeného dohľadu nad deťmi.

7. Rozhodovanie o uložení obmedzenia maloletému, ktoré zabráni škodlivým vplyvom na jeho výchovu.

8. Plnenie úloh pri koordinácii činnosti orgánov pôsobiacich v starostlivosti o rodinu a dieťa.

9. Poskytovanie vecnej pomoci a peňažných príspevkov občanom, ktorí sa v dôsledku mimoriadnych udalostí ocitli v mimoriadne ťažkých pomeroch a nemôžu ich prekonať vlastným pričinením ani za pomoci svojej rodiny.

10. Poskytovanie výchovnej starostlivosti, poradenskej služby a podľa potreby aj vecnej pomoci a peňažných príspevkov občanom, ktorí žijú v mimoriadne ťažkých pomeroch, a preto potrebujú pomoc spoločnosti na prekonanie dôsledkov a návykov prameniacych z rozdielneho spôsobu života v minulosti.

Mariana Minarovičová
pracovníčka soc. odboru

MNV

KOMISIA DOPRAVY

Dopravná komisia pri MNV je volený orgán plenárneho zasadania. Je zložená z poslancov MNV a ďalších občanov. Je riadená plenárnym zasadáním a zodpovedá mu za svoju činnosť.

Prudký rozvoj motorizmu, žiaľ, objektívne prináša so sebou aj negatívne stránky. Z nich najviac sa prejavuje dopravná nehodovosť a ohrozenie životného prostredia produktami automobilovej prevádzky. Naša obec nestojí bokom tohoto dopravného diania. Viedie cez ňu štátna cesta č. 2, ktorá aj po uvezení do prevádzky diaľnice, nič nestratila na svojej dôležitosti, a je teda zrejmé, že aj na našu obec doliehajú všetky negatívne javy automobilovej prevádzky.

Prostriedky hromadnej prepravy osôb napr. ČSAD spájajú našu obec s blízkym i ďalekým okolím. Zo skúseností je známe, že nie vždy je táto služba n.p. ČSAD poskytovaná na úrovni.

Komisia pracuje podľa dlhodobého plánu práce, ktorý sa každoročne rozpracúva na jednotlivé ročné obdobia. V tomto dlhodobom pláne práce si komisia stanovila za cieľ:

- Zvyšovať bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky na miestnych komunikáciách, vrátane bezpečnosti chodcov.

- Dozerat', aby sa nezhoršovalo životné prostredie obyvateľstva produktami automobilovej prevádzky.
- Zvyšovať kultúrnu úroveň cestovania obyvateľov našej obce.

Dobry technický stav miestnych komunikácií je prvým predpokladom bezpečnosti cestnej premávky. Na základe každoročných previerok komisia zostavila a stále doplňuje plán generálnych opráv vozoviek v našich uliciach, ktorý je charakteru dlhodobého. Komisia tiež každoročne dáva k dispozícii OSC Bratislava-vidiek zoznam lokalít v jednotlivých uliciach, kde je treba previesť údržbu vozoviek.

Dalším faktorom, ktorý značne ovplyvňuje bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a ktorému komisia venuje značnú pozornosť, je dopravné značenie v obci. Koncom roka 1982 bola dokončená pasportizácia dopravných značiek v obci. Podľa tohoto plánu umiestnenia dopravných značiek sa každoročne v obci umiestni alebo obnoví v priemere 50 dopravných značiek. Je len smutnou skutočnosťou, že mnohé dopravné značky predčasne strácajú svoju funkčnosť zásluhou vandalov, ktorí ich zničia.

Načnú časť svojej práce venuje komisia otázke bezhoršovania životného prostredia produktami automobilovej prevádzky. Aj v tomto smere komisia navrhla a realizovala sa viac opatrení, treba povedať, že

viac-menej úspešne. Komisia dozerá, aby neboli produktami automobilovej prevádzky znečisťované verejné priestory v obci, okolie hromadných garáží obyvateľstva, brehy vodných tokov a nádrží. Zistené nedostatky sa riešia priamo na miesta. V snahe zlepšiť životné prostredie a bezpečnosť obyvateľstva nového sídliska, bola nedávno v jeho priestoroch vylúčená zbytočná premávka nákladných vozidiel, autobusov a traktorov. Avšak ešte vždy sa nájdu nedisciplinovaní vodiči, v značnej miere sami obyvatelia tohto sídliska, ktorí tento zákaz nerešpektujú. Je len samozrejmé, že voči takýmto nesprátnikom sa uplatňujú regresné opatrenia.

Ďalším úsekom, problémy ktorého sú často frekventované v práci komisie, je úroveň a kultúra cestovania občanov a pracujúcich našej obce autobusmi ČSAD. Komisia každoročne zhromažďuje pripomienky k novému cestovnému poriadku ČSAD, vyhodnocuje ich a oprávnené požiadavky uplatňuje každoročne na jeseň v pripomienkovom konaní k cestovnému poriadku ČSAD pre budúce obdobie. Okrem toho závažné nedostatky a oprávnené sťažnosti cestujúcej verejnosti komisia operatívne rieši s vedením závodu ČSAD. Treba povedať, že nie vždy úspešne.

Okrem uvedených troch ťažiskových úsekov ráce, komisia prerokúva ďalšie otázky. Už tradične v spolupráci s dopravným odborom ONV Bratislava-vidiek kaž-

doročne organizuje poučanie vodičov-amatérov našej obce z dopravných predpisov, prerokúva podnety a návrhy občanov vznesené na pohovoroch s občanmi, pravidelne polročne vyhodnocuje úroveň poskytovania služieb z oblasti dopravy podnikom OPKS a podobne.

Práca komisie je mnohotvárna a niekedy jej opatrenia nie sú veľmi populárne. Treba si však uvedomiť, že všetky opatrenia smerujú vždy k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v našej obci, k bezpečnosti chodcov a našich detí. Veríme, vážení spoluobčania, že rady nedisciplinovaných vodičov v našej obci budú sa čím ďalej tým viac zužovať, že všetci vodiči uvedomele prispejú k úsiliu celej našej spoločnosti - znižovaniu počtu mŕtvych, zranených a hmotných škôd na našich cestách.

Marisna Minarovičová
pracovníčka soc. odboru

M N V

Stupeňčania v cudzine

/pokračovanie/

Hádam najviac sa dodnes dodržiavajú príkazy a predpisy vyplývajúce z organizácie indi ckej spoločnosti pri hľadaní celoživotného partnera. I keď aj tu sa situácia postupne mení. Dôkazom toho môžu byť zoznamovacie inzeráty v novinách. Kým v minulosti musel byť partner vždy z tej istej kasty, dnes sa v mnohých inzerátoch uvádza, že kasta pri voľbe partnera nerozhoduje. Väčší dôraz ako na kastu sa kladie na vzdelanie, a to aj na vzdelanie dievčat. A nezmenili sa len hodnoty, podľa ktorých sa vyberá partner. Ešte doradivna tu takmer nejestvovali sobáše z lásky. Partnerov vybrali rodičia predovšetkým na základe príslušnosti k istej kaste, sociálneho postavenia rodiny a neodmysliteľnej zhody horoskopov budúcich mladomanželov. A dnes už nie je zriedkavosťou, najmä medzi vzdelancami vo veľkomestách, že sa mladí ľudia nájdu sami. Pravda, popri vymoženosti sobáša z lásky, hojnejšie sa využíva do najnovšej doby v hinduistickej spoločnosti nevidaný jav - možnosť rozvodu.

Celkovo sa zvyšuje gramotnosť indického obyvateľstva, čo ovplyvňuje aj iné aspekty rodinného života. Medzi najzávažnejšie patrí regulácie pôrodnosti. Vďaka masovokomunikačným prostriedkom a osve-

te, a bohužiaľ v nedávnej minulosti niekedy aj drastickým a nezákonným zákrokom, čoraz viac ľudí v Indii si uvedomuje, aké problémy prinášajú vysoké populačné prírastky ; nedostatok jedla, príbytkov, zamestnania, vzdelania. Preto dnes najdeme pomerne dosť rodín s menším počtom detí, dokonca len s dvoma či jedným, a tak sa aj v praxi mnohí prihlásili k ideálu trojčlennej rodiny, ktorej symbol, trojuholník, patrilo už dávno k hlavným predvolebným znakom Indického národného kongresu / I /.

K týmto základným zmenám v mestskej spoločnosti pristupujú mnohé, i keď navonok často menej bádateľné zmeny na bengálskom vidieku a tvár celého západného Bengálska sa tak zákonite mení. Tradície, niekedy húževnato vzdorujúce, podrobujú sa napokon modernizačným snahám najpokrokovejších zložiek spoločnosti, čo v konečnom dôsledku vedie k sústavnému, i keď pomalému zlepšovaniu životných podmienok všetkého bengálskeho ľudu.

Dr. Anna Rácová

Štupavskí poľovníci

Štupavské poľovníctvo má dlhodobú tradíciu a a odvíja sa ešte od čias, kedy si právo poľovať prisvojovala šľachta, veľkostatkári a aj takí, akým bol gróf Károlyi. Dnešnú podobu dostalo poľovníctvo po oslobodení, ba po očistení od násosov buržoázie po Víťaznom februári 1948.

Na samom začiatku po oslobodení bolo v Štupave 14 poľovníkov, poväčšine pracovníkov štupavskej cementárne, družstevníkov a lesníkov. Postupne sa ich počty zvyšovali a neskoršie došlo k rozvojeniu poľovníckych združení na Štupava I. a Štupava II. - Mást. Ďakto boli rozdelení až do roku 1974, kedy na základe koncepcie poľovníctva na Slovensku boli zlučované poľovnícke združenia do väčších celkov, a tak vzniklo jedno Poľovnícke združenie "Záhorák" v Štupave.

K 1. 1. 1985 mala táto organizácia 69 členov, z toho je 37 robotníkov, 10 pracujúcich v poľnohospodárstve, 14 dôchodcov a ostatní sú THP a úradníci. Pri tejto organizácii je zriadená stranická skupina, ktorá má 39 členov a kandidátov KSČ. Štupavský poľovný revír má výmeru okolo 3.500 ha z čoho je väčšina poľnohospodárskej pôdy prenejatá od SM n.p. Štupava a asi 1.000 ha lesa. Na tejto výmere žije 11 ka jelenej, 26 ks dančej, okolo 100 ks srnčej, 25 ks di-

viacej, 200 ks zajačej, 250 ks bažantej a 40 ks jarabičej zveri.

Posledné tri druhy, ktoré nazývame malou zverou / zajac, bažant, jarabica/, značne klesli v počte až na 80 % oproti rokom 1972-73. Je to výsledok znečisteného životného prostredia, úpravy poľnohospodárskych pozemkov, používania chemikálií, tzv. pesticídov a priemyselných hnojív. Značná daň zaplatí zver aj pri skupinovom nasadení kosačiek a kombajnov a tiež pri jarnom vypalovaní suchej trávy.

Stupavskí poľovníci v snahe zmierniť tieto ekologické podmienky a zvýšiť stavy malej zveri už 4 roky na túto malú zver nepoklúajú a na jarabice ešte oveľa dávnejšie, pri čom však každoročne v siedmej päťročnici vypustili do revíru viac ako 200 kusov živých zajacov a až 960 kusov bažantov. Túto zver chránia pred škodlivými vplyvmi, v zime intenzívnejšie prikrmujú, no počty sa len veľmi pomaly zvyšujú. Aj počas tohto ročnej zimy vypustili do lokality Spálená v Bažantnici 184 kusov dospelých bažantích sliepok a 60 kohútov. Tie každý deň ochraňuje dvojica poľovníkov až do obdobia hniezdenia. V priebehu tohoročnej zimy sa postarali poľovníci aj o ostatnú poľovnú zver, ktorá nemusela hladovať, pretože včas doplňovali krmelce a zásypy jadravým a dužinatým krmivom.

Členovia poľovníckeho združenia ako aj organizácia MV NF odpracuje každým rokom niekoľko stoviek brigád

nických hodín, a to pri plnení volebného programu, pri poľnohospodárskych prácach v oboch poľnohospodárskych podnikoch v obci, a tiež na lesnej správe pri zalesňovaní a prácach v lesných škôlkach. Vychádzajúc z prepočtov z posledných štyroch rokov, každý poľovník v priemere počas roka odpracuje v poľovnom revíri pri chystaní krmiva pre zver a iných prácach 62 brigádnických hodín, čo je viac ako 7 pracovných smien.

/pokračovanie v budúcom čísle/

Ing. Jozef Serdel, CSc.

SEH OSLOBODENIA

Dňa 31. marca 1985 sa uskutočnil 7. ročník Behu oslobodenia za účasti 246 bežcov.

Vítazmi v jednotlivých kategóriách sa stali:

Najmladší žiaci:

Kuruc Rastislav

Mlynárik Peter

Daráš Peter

Muži:

Ivica

Slezák

Predajňa

Mladší žiaci:

Sejan Ján

Uzsak Roman

Sedláček Andrej

Mladšie žiačky

Veselá Anna

Kavická Mariana

Havranová Andrea

Starší žiaci:

Kovács Rastislav

Kubrický František

Puškáč Juraj

Staršie žiačky:

Zviráková Látarín

Surinová Zuzana

Marošová Anna

Dorastenci:

Prokeš Svetozár

Matúš Milan

Spoločenská kronika

DETI NARODENÉ V PRVOM ŠTVRTROKU ROKA 1985

1. Škrovanová Jena - 4.1. 1985
2. Košík Lukáš 5.1. 1985
3. Kavický Vladimír 9.1. 1985
4. Fischerová Katerína 11.1. 1985
5. Pavlovič Ján 15.1. 1985
6. Hasonová Petra 16.1. 1985
7. Schvanzer Viktor 18.1. 1985
8. Méry Lukáš 15.1. 1985
9. Machala Bohumil 31.1. 1985
10. Masarová Jana 1.2. 1985
11. Lachkovičová Barbora 8.2. 1985
12. Lachkovič Jozef 13.2. 1985
13. Košíková Jana 17.2. 1985
14. Maxian Ľubomír 28.2. 1985
15. Turanská Alexandra 20.2. 1985
16. Blažeková Veronika 27.2. 1985
17. Vaduša Peter 28.2. 1985
18. Grebečiová Kristína 17.3. 1985
19. Balog Juraj 17.3. 1985
20. Podolský Miroslav 21.3. 1985
21. Mader Vladimír 25.3. 1985
22. Putiková Simona 23.3. 1985
23. Karovič Ľudovít 30.3. 1985
24. Sabo Ľaroslav 13.3. 1985

25. Šmausová Alexandra 16. 3. 1985
26. Polakovičová Michaela 30. 3. 1985

SOBĚŠE ZA PRVÝ ŠTVRTROK ROKA 1985

5. januára 1985 - Ing. Gustáv Škopek
Tatiana Belušová
5. januára 1985 - Ľuboš Kadlečovič
Beata Ivicová
12. januára 1985 - Dušan Makovinský
Viera Hartmanová
19. januára 1985 - Ľuboš Ivica
Miroslava Brezovská
19. januára 1985 - Miroslav Belačič
Beata Vígerová
26. januára 1985 - Peter Gábriš
Miloslava Tomkovičová
9. februára 1985 - Pavol Šabo
Zuzana Belačičová
9. februára 1985 - Michal Hučko
Júlia Melicherčíková

23. februára 1985 - Jozef Kigo
Hana Sopúšková
9. marca 1985 - Ladislav Ekkert
Ľudmila Kahánková
9. marca 1985 - Vlastimil Hamšík
Mária Oravcová
16. marca 1985 -- Milan Velovič
Jarmila Zemanová
16. marca 1985 = Jiří Čurda
Jana Kovačovská
16. marca 1985 -- Pavol Bielovič
Elena Lednická
23. marca 1985 - Jozef Blažíček
Iveta Jánošová
23. marca 1985 - Jozef Žáček
Valéria Paulechová
30. marca 1985 - František Jánoš
Irena Vargová

Štátny majetok. n.p. Stupava príjme do zamestnania

- zootechnika USO/6
- mechanizátora VŠP/6
- Normovača USO/3
- traktoristov - mechanizátorov vyučených v odbore
- ošetrovateľov dojníc a dojičky a robotníčky
do rastlinnej výroby

Možnosť poskytnutia družstevno-stabilizačného bytu pre mechanizátora, traktoristov, ošetrovateľov dojníc a dojičov. Pre slobodných ubytovanie v podnikovej slobodárni.

Platové podmienky v zmysle platných smerníc.

Bližšie informácie poskytnú a žiadosti príjma útvary KaPP, tel. 934 721, 934 726.

O b s a h

1. Úvod.....str. 1
2. Pozvánka na oslavy 9. mája ..... str. 2
3. Pavol Horov-Spomienka na 1. máj 1945 .... str. 5
4. Stupava - stredisková obec ..... str. 8
5. Komisia dopravy pri MNV str.10
6. Stupavčania v cudzine ..... str. 14
7. Stupavskí poľovníci str.16
8. Beh oslobodenia str.18
9. Spoločenská kronika str.20
10. Inzerát str.24

Redakčná rada: Ing. Osvald Arpád (predseda), Vladimír Mencl, Dr. Ráková Anna, Ing. Paulík Dušan, Jaderková Božena, Ladislav Kudijovský, Daráš Jozef, Puškáč Miroslav.

Vydalo Miestne osvetové stredisko v Stupave.

Povolené ONV Bratislava-vidiek - odb.kult. pod. čís.

Kult.3-15/III-1984.

